

Makitibi ki Pol ndangi adi Kolosi je

Ta ki də makitibi ti ki Pol ndangi adi Kolosi je

Kete mari nu, Kolosi e 6e bo kare ki dənangi Aji ti, ki a asi kulə mətər 200, kaw ki lo kibə kadi ti lə 6e ki Epəjı ti be. Basine kin 6ari-e Turki ngata. Re ə nə o maji 6a, a e 6e ki Pol ində njane ti nja kare al. E madi-kilə Pol kare ki təe nə Epapirasi, ki e dəw ki Kolosi ti wa noq ə e dəw ki dəsəy ki aw ki Poy Ta ki Maji me ti (Kol 1.7; 4.12).

Dəkagiloe ti kin Pol e dangay ti (4.3; 10, 18), dəmajı ə a e Rom ti. Ə Epapirasi re rə Pol ti ər-e poy njé kaw-naa je ki Kolosi ti təki nə ndo ki go rəbe ti al ısi njiyə dande ti noq ki təgine ngay. Əl təki njé ndo nəe je ka kin əli kadi dəw gər Luwə ə ingə kajı 6a, səbə kadi aw noq təgi je ti ki go ndil ti nım, kadi ilə dəne gin nə jibəl 6e je ti madi tə kijə məti je, kində kəm go kuji kuso nə je ti ki kuji kəy nə je ti. NGay al go poy ta ti kin 6a, nje kaw kilə Pol ndangi makitibi adi njé kadi-me je ki Kolosi ti, ole mede təki kajı ki Luwə adi-je ki takul Jəju Kirisi kin asi naki ngata. Makitibi kin, dəmajı ə a ilə-n adi-de ki rəbi lə Tisiki əi ki Onəjim (4.7, 9). J-a j-ingə kəy kəm ta joo me ti:

Go ta kuwə ji-naa ti, ki oyo ki ra Luwə (1.1-14) me kəy kəm ta ti ki dəsəy, Pol təjı Kirisi tə nje kisi də nə je ti pəti. Əl təki Kirisi aw ki təgi də təgi je ki go ndil ti pəti, e ki karne ba ə e Ngar də njé kaw-naa je ti (1.15-2.3). Go ti 6a, Pol ndəjı Kolosi je də nə ndo ti ki loe al ki dije madi ısi njiyəi dande ti (2.4-25).

Me kəy kəm ta t̄ ki dəbəy t̄, Pol ole me Kolosi je dō nē t̄ ki e njiyə me kisi ki dō taa ki sigi, naa t̄ ki Kirisi, dan njé kun go Kirisi je t̄ wa n̄im, dan dije t̄ ki me kəy je t̄ ləje ə se dan dije t̄ ki me 6e t̄ ba pəti (3.1-4.6). NJe kaw kılə Pol t̄l ta ta ləne ki ta je ki dəne t̄ wa, əl-n ta ndəy be dō Tisiki t̄ n̄im dō Onəjim t̄ n̄im, taa ta kuwə ji-naa ki e wa ndangi ki jine kin t̄ (4.7-18).

N̄e ndo je ki go rəbi t̄ al, toi dangi dangi ki dəkagiloe, dəkagiloe, n̄e n̄e kare ki njé ndo n̄ee je kin pəti isi sangi, e ta kadi njé kun go Kirisi je səli me kadi mede Kirisi t̄ ki e ki karne ba par ə aw ki təgi kin. E mbata kin ə, makitibi ki Pol ndangi adi Kolosi je kin, re isi tidə 6a, a o kadi ta ki me t̄ səbi dō dəkagilo ki je t̄ bone wa kin t̄. Makitibi kin a dō Kirisi t̄, təje kadi aw ki təgi dō təgi je ki go ndil t̄ pəti, kadi taa-n dije ki isi gin təgide t̄ ilə-de taa.

Kuwə ji-naa

¹ Mi Pol ki nje kaw kılə lə Jəju Kirisi ki go ndigi t̄ lə Luwə, naa t̄ ki ngokoje Timote ə ji ndangi makitibi kin,

² j-adı səi dije lə Luwə ki isi me 6e t̄ ki Kolosi, səi ngakoje je ki adi mesi Kirisi. Kadi Luwə ki Bawje ra səsi maji ə kadi adi səsi lapiya t̄.

Pol ra oyo Luwə mbata lə Kolosi je

³ Ji ra oyo Luwə ki Baw Babə ləje Jəju Kirisi, dəkagilo je pəti ki j-isi j-əl sie ta ki mbata ləsi.

⁴ Ji ra-e oyo tado j-o poy kadi-me ləsi ki adi Jəju Kirisi, ki ndigi ki indigi dije pəti ki əi dije lə Luwə.

⁵ Kadi-me əi ki ndigi-naa kin, gində e dō nē kində me dō t̄ ləsi ki Luwə isi ngəm me dərə t̄ adi səsi.

İgəri nə kində me də tı kin ki takul kılə mbə Poy Ta ki Maji ki e ta ki rɔjeti.

⁶ Poy Ta ki Maji kin aw biti təe rəsi tı. Ningə ası dənangı ba pəti ki kandine, a aw ki kete kete təki ton dansi tı kin be tə, ilə ngire me ndə tı wa ki oi poy ta ki ɔji də me-majı lə Luwə, taa igəri me-majı kin tə ne ki rɔjeti.

⁷ E Epapirasi, ki e madije ki ngay me kılə tı a ndo səsi nə je kin. E dəw ki dana ki nje ra kılə bəə lə Kirisi dansi tı.

⁸ Ningə e a əl-je ta də ndigı-naa tı ki NDil Luwə adı səsi.

Kəl ta ki Luwə mbata ti lə Kolosi je

⁹ Be a, je ka, ndə tı wa ki j-o-n poy ta ləsi kin, j-iyə ta kəl ta ki Luwə ki mbata ləsi al. Jı dəje kadı adı səsi igəri ndigı lie majı ki takul gosı ki nə gər ki NDile adı səsi.

¹⁰ Lo kin tı, pa njiyəsi a e pa njiyə dije lə Bəbe ki nəl-e me nə je tı pəti, a e pa njiyə ki aw ki kete kete me kılə ra ki majı tı, a itəgi me gər Luwə tı par par tə.

¹¹ Jı dəjı Luwə kadı adı səsi təgi me nə je tı pəti ki takul təge ki əti bəl, mba kadı uwəi təgisi ba me nə je tı pəti, ki kisi də tı ki kore me tə.

¹² İrai oyo Luwə ki Bawje ki rənəl təki adı səsi ası kingə nə nduwə ki ısi ngəm me bekə tı lie ki ndole, mbata dije ki əi yaqe je.

¹³ E a, ɔr-je gin təgi tı lə til, re səje me bekə tı lə NGone ki nje ndigı lie.

¹⁴ Ki takul NGone kin a, je-n ki taa kiyə taa, ningə majal je ləje e ki kiyə go ko tə.

¹⁵ NGon kin, e bana kəm Luwə ki dəw ası ko-e al. E NGon dər nə kində je pəti.

16 Təki rɔjeti, e ki takule ə Luwə ra-n n̄e je pəti ki me dɔrə t̄i n̄im, ki dɔnangi t̄i ne n̄im t̄o. N̄e je ki dəw oo-de ki kəmne, ki n̄e je ki dəw oo-de ki kəmne al, re ən kɔ̄be je, ki tɔgi je, ə se njé kɔ̄be je ba pəti ka, e ki takule ə Luwə ra-n n̄e je kin pəti n̄im, ta e ki mbata lie n̄im t̄o.

17 Kirisi e no n̄e kində je t̄i pəti. Ningə e ki takule ə, n̄e je pəti ki Luwə rade, ai ki dəde taa t̄o.

18 Kirisi ə wa e ki bo də njé kaw-naa je t̄i, ki əi darœ. E wa ə e kilə ngirə n̄e, e dəw ki də kəte ki tee dan njé koy je t̄i. Be mba kadi-me n̄e je t̄i pəti, e ki də kəte.

19 Tadə Luwə ge kadi n̄e je pəti ki rɔne t̄i asi-naa bərəre r̄o Kirisi t̄i.

20 Ningə e ki takul Kirisi ə Luwə ndigi kadi dije pəti ki dɔnangi t̄i ne iləi noj̄i naa t̄i səne. E ki takul məsi NGone ki əy də kagi-dəsi t̄i kin ə, Luwə adi lapiya re-n dɔnangi t̄i ne ə se dɔrə t̄i.

21 Ningə səi je ki kəte ɔri kagisi kɔ ta kəm Luwə t̄i, səi njé bəj̄ je lie ki mbata mər ta je ləsi, ki n̄e rasi je ki majal.

22 Nə ngɔsine Luwə ilə noj̄i naa t̄i səsi ki takul dar̄o Kirisi ki go rəbi koye, mba kadi ra adi teēi ta kəm Babe t̄i tə dije ki ayi njay n̄im, ki kanji yoro n̄im, taa ki kanji ta madi dəsi t̄i n̄im t̄o.

23 Ningə, maji kadi ai də njasi t̄i me kadi-me t̄i. Kadi-me kin ə e ḡin kəy ki nḡa ki ai də t̄i, ki kanji kadi n̄e madi ɔr səsi aw səsi s̄ay ki n̄e kində me də t̄i ləsi ki Poy Ta ki Maji adi səsi kin. Poy Ta ki Maji ki e ki kilə mbə̄ kadi dije pəti ki dɔnangi t̄i ne kin. Ningə e ə mi Pol mi nje ra kile.

Kq lə Pol mba njé kaw-naa je

24 NGɔsine, rɔm nəl-m mbata kɔ je ki m-isi m-ingə mbata ləsi. Təki rɔjeti, me rɔm ti, ki mbata maji lə njé kaw-naa je ki əi darɔ Kirisi, m-təl ta kɔ je ki nay kadi Kirisi ingə.

25 Ki mbata njé kaw-naa je ə m-təl-n nje ra kilə bəə ləde. E Luwə ə ilə kilə kin jim ti mba kadi m-ra-n səsi. Kilə kin e kadi m-ilə mbə Poy Ta ki Maji lə Luwə kin ba pəti madi səsi.

26 E nə ki to lo bɔyɔ ti ki rɔ gin dije ti pəti ki dəkagilo je pəti, nə ngɔsine tə̄ē ki dəe adi dije ləne gəri.

27 Tadɔ Luwə ndigi kadi gəri nə ki ɔjì kadi ra ə e nə ki maji ki əti bəl kin. E ne ki kində dəe dana mbata maji lə dije pəti. Nə ki to lo bɔyɔ ti ki Luwə tə̄ē ki dəe e Kirisi ki isi mesi ti, ə adi igəri ay njay təki a səi me təba ti lə Luwə kin.

28 E Kirisi kin ə, j-isi j-ilə mbə Poy Ta ki Maji lie ki rəbi ndɔr mbi dije pəti, ki rəbi ndo-de nə ki takul kəm-kədi ki Luwə adi-je. MBa kadi əi pəti təli dije ki təgi gangi me Kirisi ti.

29 MBata kin ə, m-isi m-ra-n kilə n̄im, m-isi rɔ-n n̄im, ki təgi Kirisi ki isi ɔdi rɔne rɔm ti.

2

1 Təki rɔjeti m-ndigi ngay kadi igəri rɔ ki ngə ngay ki m-isi m-rɔ mbata ti ləsi, ki mbata lə Lawodise je, taa ki mbata ti lə ndəge je pəti ki ooi mi ki kəmde al kin tɔ[✳].

2 Rɔ kin, m-rɔ kadi m-ilə-n dingəm mede ti, ə kadi indəi rɔde naa ti kare ba me ndigi-naa ti, taa kadi ingəi nə gər ki a adi-de me ki ti katı, kadi gəri nə lə Luwə ki to lo bɔyɔ ti, ki e Kirisi kin n̄im tɔ.

3 E rɔ Kirisi ti kin ə dəw a ingle gosi je ki nə gər je ti.

4 M-əl ta kin be mba kadi dəw madi ədi səsi ki 6al ta ki tane ti al.

5 E ki rɔjeti, kadi darəm e say səsi, nə ndilm e naa ti səsi. Ningə rəm nəl-m ngay kadi m-o səsi, ai do njasi ti, taa uwəi təgisi ngə me kadi-me Kırısı ti tə.

Nę je pəti e rə Kırısı ti

6 NGa ningə, təki itaai Jəju Kırısı, ki Babə mesi ti, maji kadi injiyəi sie naa ti.

7 Fləi ngirəsi rəe ti, ə adi kisi ki də taa ləsi e kəy ki ındəi dəe ti tə. Ningə kadi ai də njasi ti me kadi-me ti ki go nə ndo ti ki ingəi, ə kadi irai oyo Luwə ki dənaa ti də-naa ti tə.

8 ındəi kəm-kədəi də rəsi ti, kadi dəw madi ədi səsi ki nə gər ki ngom, ki ndae goto ki e nə gər lə dije ki dənangi ti ne kin al. E nə gər ki ngire e də nə jibəl 6e ti lə dije ki də təgi ndil je ti ki majal ki dənangi ti ne, bi e də Kırısı ti al.[✳]

9 Tadə ne je pəti ki rə Luwə ti, tade asi-naa bərəre rə Kırısı ti.

10 NGa ningə səi ingəi nə je pəti asi-naa rə Kırısı ti, nə ki du səsi goto. Kırısı ki e ki bo də təgi je ti, ki də njé koße je ti pəti.

11 E me kində rə naa ti ki Kırısı kin ə itəli dije ki njé kijə mətide. Ningə e kijə məti ki dəw 6a ijə ki jine al, nə e kijə məti ki Kırısı wa ə ijə, mba kadi ər-n ngur darə ki isi aw səsi ki majal ti kin ko.

12 Ki rəbi lə batəm ki irai, dibi səsi naa ti ki Kırısı, ningə uni səsi naa ti sie lo koy ti tə tadə adi mesi də təgi ti lə Luwə ki təə̄ sie dan njé koy je ti.

13 Səi ki kəte, səi dije ki koy mbata majal je ləsi, səi dije ki səi *Jipə je al, ijəi mətisi al tə, nə basine, Luwə

[✳] **2:8 Gal 4:3**

təl adi isi kəm ba naa ti Kirisi. Luwə iyə go majal je ləje pəti kə.

14 Luwə buji nə raje je ki to me makičibi, ki isi səki dəje, taa ɔsi-je ta ki go rəbi lə ndu-kun je kin kə; Luwə tuji-de kə ki go rəbi bə-de də kagi-dəsi ti.

15 E be ə, Luwə or-n təgi ndil je ki majal ki təgi ki isi ɔi be kə[✳], ilə rəsəl dəde ti ta kəm dije ti, adi me njiyə təti rə ti lə NGone, ki e Kirisi, əi je njiyəi tə dangay je.

16 Lo kin ti, adi dəw madi gangi ta dəsi ti mbata nə kuso ə se nə kəy al, taa ɔjı də ndə kə nay ə se ndə taa kəə lə Jipi je al.

17 Nə je kin pəti əi ndil nə je ki a rəi, nə nə ki rəjeti, e darə Kirisi.

18 Otı kadi adi dəw madi təl rə ki təti ləsi kin yanə ti. Adi e dije ki njé ra rəde njé də sol ti, isi ɔsi dəde nangi nə malayka je ti, əi dije ki njé koo nə ki koo me ni ti tə nə ki ngay. Əi dije ki tagade e taga ki a də dəw ti wa par, adi isi indəi gude.

19 Dijee kin, mbati kuwə ki Kirisi ki e ə e də kin. Nə təki rəjeti, e ki takul Kirisi ki e də kin ə ngan rə je pəti ingəi nə ki kadi a ra səde. E ki takule ə tal je ki singə je isii ta naa ti isi rai kilə. Ningə e Luwə ə e nje ra kadi darə kin təgi.

20 Səi ki koy naa ti ki Kirisi, adi səi ki taa kiyə taa ji təgi ndil je ti ki majal ki me duniyə ti. NGa ra ban ə, to təki ji kisisi ki dəsi taa, isi gın təgi ti lə nə je kin bəy be ə? MBa ri ə itəli rəsi gın ndu je ti ki ə nə:

21 «Un nə kin al! Ədi nə kin tai ti al! adi ji ədi nə kin al!»

22 Nə je kin pəti əi nə je ki a tuji kə go kilə ti ki dəw ra-n. Ningə əi ndu-kun je ki nə ndo je ki go nə gər ti lə dije.

[✳] **2:15 1.16**

23 Təki rəjeti, kun-ndu je kin, təki o 6a, e nə ki təji gosi, mbata təji rəbi ra Luwə lə dəw ki ra, rəbi sol də ki rəbi kında təgi də darə rə ti, nə ke ə e ndu-kun je ki ndade goto,toi mbata təl ngur darə par.

3

Kisi ki də taa ki sigi ki Kiriși

1 Təki uni səsi lo koy ti naa ti ki Kiriși, maji kadi isangi nə je ki taa dərə ti, ki e lo ki Kiriși isi ti, də ji ko Luwə ti kin[✳].

2 Iməri ta də nə je ti ki dərə ti, bi də nə je ti ki dənangi ti ne al.

3 Tadə səi dije ki oyi, ningə kajı ləsi e ki bəyə naa ti ki Kiriși rə Luwə ti.

4 Dəkagilo ki Kiriși ki e kisi ki də taa ləsi a tee ningə, səi je ka a tee si me təba ti ki taa lo.

Kisi ki də taa ki kate ki e ki bone

5 Maji kadi idibi nə je pəti ki dənangi ti ne, ki to rəsi ti: adi ə sangi-naa ki lo kaya ti, ki nə ra ki to njə, ki ngur darə ki eti bəl, ki bo nə je ki majal, ki ra ta nə kingə, ki e yo ki ra.

6 E nə je kin ə isi re ki wongi lə Luwə də dije ti ki njé tə-e rə.

7 E kin ə, e pa njiyəsi je ki kate, lokı isi me majal ti bəy.

8 Nə ngosine, maji kadi imbatı nə je kin pəti, adi e wongi ki ra, ki nə ra ki də gu ti, ki me ndul, ki nə tajı, ki ta je ki go rəbe ti al ki isi tee tasi ti.

9 Oti kadi əli-naa ta ngom. Tadə səi dije ki əri kəki dəw rəsi ti kə, ki kılə rae je ngata.

[✳] **3:1** Pa je 110.1

10 Ningə ngəsine iləi dəw ki sigi rəsi ti, dəw ki Luwə ki njé kındə nə je isi təl-e ki sigi ti taa taa, kadi titi-naa sie, kadi təe gər-e ti ki rəjeti.

11 Me kisi ki də ta ti ki sigi kin, kör kəm-naa goto, mbo dije ti ki e *Jipi je a se njé je ki e Jipi je al, mbo njé kijə motide ki njé kijə motide al. Kəl kə nə mba a se dəw ki kəm təe al, goto, kəl kə nə bəə a se dəw dərəne, goto. E Kirisi par a e nə je pəti me nə je ti pəti.

12 Səi dije ki Luwə mbətə səsi, səi dije lie ki ndigi səsi. E mbata kin a, maji kadi awi ki koo kəm-tondoor lənaa rəsi ti, kadi səi njé ra maji, njé kilə də nangi, kadi səi dije ki sol ləm ləm, dije ki njé kore me.

13 Maji kadi isi də ti ki naa. A re dəw madi aw ki ta ki to rəe də ngokoe ti a, maji kadi iyəi go kə yo ki ne adi-naa, təki Kirisi iyə-n go majal je ləsi kə kin be tə.

14 Nə ki e də nə je ti pəti, e kadi ndigi-naa e kibi rəsi. E a ra kadi kındə rə naa ti ləsi a e ki rəjeti.

15 Kadı lapiya lə Kirisi qəbe ngəmesi ti. E ki mbata lapiya kin a Luwə bar-n səsi, kadi itəli darə ki kare. Ningə kadi səi njé ra oyo Luwə.

16 Maji kadi ta lə Kirisi rosı mesi. Ningə kadi īndoi-naa nə je, īndəj-i-naa je ki yo ki ne ki gosi ki ngay. NGa ningə, kadi osi pa, iləi təjə də Luwə ti ki oyo ki ra me Pa je ti ki me makitibə ti lə Luwə, ki me pa kilə dīngəm me naa ti, ki me pa je ti ki NDil Luwə adı səsi.

17 Nə je pəti ki isi irai, ki ta je pəti ki isi eli, maji kadi e me tə Babə Jəju ti, nga ningə kadi irai oyo Luwə ki takule.

Kisi njé kadi-me je me kəy ti

18 Səi dəne je ki njé ngaw, maji kadi iləi dəsi gin təgi ti lə ngawsi je təki sobi kadi irai ta kəm Babə ti.

19 Səi ngaw dəne je, maji kadi indigi nesi je. Adi rəsi ati səsi dəde ti al.

20 Səi ngan je, maji kadi itəli rəsi go ta ti lə njé kojisi je me ne je ti pəti, tadə e ne ki nəl Babə.

21 Ningə səi baw ngan je, oti kadi irai adi wongi ra ngansi je, tadə re e be ə, mede a tuji.

22 Səi bəə je, maji kadi itəli rəsi go ta ti lə basi je ki dənangi ti ne kin. Ningə, oti kadi irai tə kılə kədi kəm-naa taga ne par kadi nəl dəw, nə kadi irai ki me ki kare, ki bəl NDil Babə.

23 Kılə ki to ban ki isi irai ba, kadi irai ki me ki maji tə kılə lə Babə ə isi irai, bi tə kılə lə dəw, al.

24 Ningə kadi igəri təki Babə a adi səsi ne maji ki ngəm mbata lə dije ləne kin, tə ne kigə go jisi. Tadə Babə ki rəjeti e Jəju Kirisi.

25 Ki rəjeti, dəw ki ra ne ki go rəbe ti al, a təti kandi ne ra ki go ti al ləne kin, tadə kər dəw dana goto rə Luwə ti.

4

1 Səi ki awi ki bəə je, maji kadi irai-de maji, ki go rəbi ki dana. Ningə kadi səi ka igəri təki, awi ki Basi dəraq ti noq tə.

Ta kəjə ki də kaw kılə ti

2 Maji kadi uwəi təgisi ba me kəl ta ti ki Luwə, kadi kəl ta ki Luwə ra adi isi dəgi ti, irai oyo Luwə ki dənaa ti də-naa ti.

3 NGa ningə, əli ta ki Luwə ki mbata ləje tə, kadi Luwə tee ta rəbi noje ti kadi j-el ta lie, kadi j-ilə-n mbə ne ki to lo bəyo ti əjə də Kirisi, ki m-to-n dangay ti kin.

4 Əli ta ki Luwə kadi m-əl ta lə Kırısı kin ay njay, təki səbə ki kadi m-əl-n.

5 Majı kadi kəmsi adı də pa njiyəsi ti ki rə dije ti ki adi mede Kırısı, al. Nıngə kadi dəkagilo ki Luwə adı səsi kin, irai kılə, 6i adı man kə kare al.

6 Majı kadi ta kəlsi e ta kəl ki majı ki dəkagilo je pəti, ki kadi dəw ıngə ne ki to sie sotı me ti. Kadi ığəri lo kujı tur ta dije ti ki adi mede Kırısı, al.

7 NGokom ki nje ndigi ləm, Tisiki a əl səsi ta je pəti ki dəm ti adı oi. Tisiki[⊗] e nje kılə bəə ki a də njane ti, taa e madi-kiləm me kılə ti lə Bañe nım tə.

8 NGa ningə, m-ilə sie be mba kadi adı səsi poyje adı oi nım, taa ki mba kadi ilə dingəm mesi ti nım tə.

9 Onəjim[⊗] ki e ngokoje ki dana, ki ji ndige ngay kin, a uwə sie rəbi. Onəjim e dəw rəsi. Əi ki Tisiki a əli səsi ne je pəti ki isi rai ne rəje ti ne adı oi.

Kuwə ji-naa ki dəbəy ti

10 Madi dangay ləm Arisitarki[⊗] uwə jisi, taa Marki[⊗] ki ngonan Barnabasi[⊗], ki ıngəi ta kəjı je ki əjı dəe kin ka uwə jisi tə. Re aw təə rəsi ti 6a, kadi uwəi-e ki rəsi ti majı.

11 Jəju, ki isi bari-e Jusitusi uwə jisi tə. MBQ *Jipi je ti ki adi mede Kırısı kin, əi je kin par ə isi rai səm kılə ki əjı kəbe lə Luwə ne. Əi je kin ə əi təgim ki ngay.

12 Epapirasi[⊗] ki e dəw ləsi uwə jisi tə. Epapirasi e bəə kılə lə Jəju Kırısı, ki ıyə ta rə al ki mbata ləsi, me kəl ta ti ki Luwə. Əl ta ki Luwə mba kadi ai də njasi ti, kadi səi dije ki təgi gangı me NDil ti, taa kadi səi basi kadi irai ndigi ra je lə Luwə pəti tə.

[⊗] **4:7** Knjk 20.4; Ep 6.21-22   [⊗] **4:9** Plm 10-15   [⊗] **4:10** Knjk 19.29;
27.2   [⊗] **4:10** Knjk 12.12, 25; 13.13; 15.37-39   [⊗] **4:10** Knjk 9.27;
11.22, 30   [⊗] **4:12** 1.7

13 M-ma naji lə Epapirasi təki adi rɔne kɔ̄ ngay mbata t̄i ləsi, k̄i mbata lə njé kaw-naa je k̄i Lawodise t̄i nim, taa njé k̄i Iyerapolisi t̄i nim t̄o.

14 Madije k̄i ngay, Luk̄i, k̄i e dəkitur əi k̄i Dəmasi uwəi jisi t̄o[☆].

15 Uwəi ji ngakoje je k̄i Lawodise t̄i, naa t̄i k̄i Nimp̄a əi ki njé kaw-naa je me k̄ey t̄i lie adi-je t̄o.

16 Lok̄i itidəi makitib̄i kin ningə, iləi adi njé kaw-naa je k̄i Lawodise t̄i ka tidəi t̄o. NGa ningə e ki njé k̄i Lawodise t̄i a iləi adi səsi kin, səi ka itidəi t̄o.

17 Ningə kadi əli Arsipi[☆] adi ində kəmne go kılə t̄i lə Bab̄e k̄i ingə kin, kadi ra kile maji.

18 Ta kuwə ji kin e mi Pol ə wa ə m-ndangi. Kadi mesi oy dəm t̄i al, təki m-to dangay t̄i ne. Kadi memajı lə Luwə e naa t̄i səsi. Amen!

[☆] **4:14** 2Tim 4.10, 11; Plm 24   [☆] **4:17** Plm 2

KELƏ-MHNDI KI SIGI

New Testament in Bedjond (CD:bjv:Bedjond)

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bedjond

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Bedjond

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
a4f34a03-c89e-55e0-bc3f-22f7829df823